

คำแนะนำและแนวทางปฏิบัติด้านสาธารณสุข
ว่าด้วย การปฏิบัติในกิจกรรมช่วงเทศกาลวันตรุษอีดีลฟีตริ
เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)
ศูนย์อนามัยที่ ๑๒ ยะลา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

วันตรุษอีดีลฟีตริ เป็นวันเสร็จสิ้นการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน ซึ่งตรงกับวันที่ ๑ ของเดือนเชาวาล จะมีการเฉลิมฉลองกัน เรียกว่า “วันตรุษอีดีลฟีตริ” หรือ “วันออกบวช” ส่วนใน ๓ จังหวัดภาคใต้ของไทย นิยมเรียกว่า “วันฮารีรายอ” วันตรุษอีดีลฟีตริจึงถือเป็นวันรวมญาติครั้งยิ่งใหญ่ของพี่น้องมุสลิม ทั้งนี้มุสลิมส่วนใหญ่มักจะนิยมเดินทางกลับภูมิลำเนาของตนเองเพื่อเฉลิมฉลองวันตรุษอีดีลฟีตริร่วมกับครอบครัวและญาติพี่น้อง เพื่อขออภัยซึ่งกันและกัน และจะมีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าชุดใหม่ที่สะอาดสวยงาม ซึ่งพิธีการทางศาสนาที่สำคัญในวันตรุษอีดีลฟีตริ คือ การละหมาดวันอีด ในช่วงเช้า โดยหลังจากละหมาดอีดแล้ว จะมีการเลี้ยงอาหารเพื่อสังสรรค์กันในครอบครัว หรือเลี้ยงอาหารแก่บุคคลทั่วไป รวมทั้งมอบของขวัญ ของกำนัล แก่กันด้วย ทั้งในรูปของขนม สิ่งของต่างๆ และเงิน นอกจากนี้ก็ยังนิยมเดินทางไปเยี่ยมญาติตามต่างจังหวัด เพื่อแสดงความรักความห่วงใยที่มีต่อกัน และกระชับสายสัมพันธ์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงพิจารณาเห็นควรปฏิบัติตามมาตรการดำเนินการและแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑.แนวทางปฏิบัติในการละหมาดวันอีดีลฟีตริ

แนวทางปฏิบัติของผู้นำศาสนา (อิหม่าม /คอเต็บ /บิหลัน และคณะกรรมการมัสยิด)

๑. ผู้นำศาสนา ต้องลงทะเบียน เพื่อขอเปิดใช้มัสยิด ต่อคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
๒. ผู้นำศาสนา ต้องกำหนดจำนวนผู้มาละหมาดในมัสยิดอย่างน้อย ๑ คน ต่อ ๑ ตารางเมตร
๓. ผู้นำศาสนา มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เช่น การเว้นระยะห่าง, การใส่หน้ากากผ้า/หน้ากากอนามัย, การล้างมือ เป็นต้น
๔. ผู้นำศาสนา มีการสื่อสารความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เช่น การเว้นระยะห่าง, การใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัย, การล้างมือ เป็นต้น ให้แก่ชุมชนรอบมัสยิด โดยเน้นให้มีเสียงตามสายและการประชาสัมพันธ์ช่องทางต่างๆ
๕. ผู้นำศาสนา ที่ไปพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุขหรือสัมผัสผู้ติดเชื้อหรือกลุ่มเสี่ยง ไม่ให้เข้ามัสยิด และแยกกักตัวที่บ้าน ๑๔ วัน และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
๖. ผู้นำศาสนา หากมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูกหรือเหนื่อยหอบ ให้หยุดปฏิบัติงานและไปพบแพทย์ทันที
๗. ผู้นำศาสนาต้องวางแผนการละหมาด เพื่อลดระยะเวลาในการเข้ามาใช้มัสยิดและอยู่ร่วมกัน และไม่ควรใช้เวลานานเกิน ๑ ชั่วโมง

๘. ผู้ทำหน้าที่อ่านคูปองให้สวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และใส่อุปกรณ์ป้องกันใบหน้า(Face Shield)
๙. ผู้นำศาสนาทุกคน สวมใส่หน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาที่อยู่ในพื้นที่มัสยิด

แนวทางปฏิบัติของสถานที่ละหมาด / บริเวณทั่วไปนอกอาคาร

๑. จัดให้มีมาตรการตรวจคัดกรองผู้มาละหมาดก่อนเข้ามัสยิดทุกครั้ง กรณีพบผู้มีอุณหภูมิร่างกายมากกว่าหรือเท่ากับ ๓๗.๕ องศาเซลเซียส หรือมีอาการเจ็บป่วย เช่น มีไข้ ไอ จาม มีน้ำมูก หรือเหนื่อยหอบแนะนำให้ไปพบแพทย์ทันที หากไม่ปฏิบัติตามไม่ให้นำเข้าในพื้นที่มัสยิด
๒. จัดให้มีอ่างล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หรือเจลแอลกอฮอล์สำหรับทำความสะอาดมือเพื่อให้บริการผู้มาละหมาด ในจุดหรือบริเวณก่อนเข้าพื้นที่มัสยิด และจุดที่สามารถเข้าถึงได้สะดวก และควรปรับระบบอ่างล้างมือมาเป็นแบบใช้เท้าเหยียบ
๓. ควรให้กำหนดจุด หรือเส้นทางเข้า - ออกมัสยิด ช่องทางเดียว
๔. จัดให้มีการระบายอากาศในอาคารมัสยิดที่เหมาะสม และ ไม่ควรใช้เครื่องปรับอากาศในอาคารมัสยิด
๕. จัดให้มีการกำหนดจุดยืนละหมาด ให้มีเครื่องหมายชัดเจนเพื่อให้มีการเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในการละหมาด อย่างน้อย ๑-๒ เมตร
๖. มัสยิดต้องไม่ใช้พรม หรือผ้าปูละหมาด หรือไม้ใช้ผ้าละหมาดร่วมกัน
๗. มัสยิดต้องไม่ใช้น้ำจากบ่ออาบน้ำละหมาด(กอละฮ์)
๘. มัสยิดต้องไม่จัดกิจกรรมที่มีการรวมกลุ่ม เช่น การแจกของแก่เด็ก จัดบริการเลี้ยงอาหารและน้ำ การตวงข้าวสารฟัดร เป็นต้น
๙. ต้องเช็ดทำความสะอาดสถานที่ละหมาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค ทุกครั้งหลังเสร็จการละหมาด
๑๐. ควรจัดให้มีกล้องวงจรปิด (CCTV) หรือถ่ายรูปผู้มาละหมาด เพื่อติดตามกำกับและป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์
๑๑. ควรทำความสะอาดบริเวณพื้น ทางเดิน ห้องน้ำ ที่อาบน้ำละหมาด และสถานที่รวบรวมมูลฝอย อย่างน้อยวันละ ๑ ครั้งด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำผงซักฟอก และฆ่าเชื้อด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค
๑๒. ควรมีการจัดการมูลฝอยไม่ให้ตกค้างในมัสยิดทุกวัน

แนวทางปฏิบัติของผู้มาทำละหมาด

๑. ผู้มาละหมาดทุกคนต้องใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า และต้องล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หรือเจลล้างมือแอลกอฮอล์ที่บริเวณทางเข้ามัสยิดทุกครั้งก่อนเข้ามัสยิด
๒. ผู้มาละหมาดทุกคน ควรกรอกข้อมูล (ประวัติส่วนตัว เช่น วันที่มัสยิด ชื่อ-สกุลเบอร์โทรศัพท์)
๓. ผู้มาละหมาด ทุกคนต้องได้รับการตรวจวัดอุณหภูมิ ผู้ที่มีอุณหภูมิร่างกายมากกว่าหรือเท่ากับ ๓๗.๕ องศาเซลเซียส หรือมีอาการไข้ ไอ จาม หรือเป็นกลุ่มเสี่ยง หรือมาจากพื้นที่เสี่ยง หรือได้รับการสอบถามด้วยวาจา ว่ามีอาการไม่สบายหรือไม่ เช่น มีไข้ ไอ เจ็บคอ เป็นต้น ห้ามเข้ามัสยิด
๔. ผู้มาละหมาดที่เป็นเด็กเล็ก(๐-๕ปี) หรือผู้มีโรคประจำตัว หรือผู้สูงอายุ ไม่ควรมาร่วมกิจกรรมที่มัสยิด
๕. ผู้มาละหมาดทุกคน ต้องไม่ใช้น้ำมูก หรือถ่มน้ำลาย ในที่สาธารณะ
๖. ผู้มาละหมาด หากประสงค์จะใช้ผ้าปูละหมาด ให้นำผ้าปูละหมาดส่วนตัวมาใช้ ห้ามใช้ร่วมกับผู้อื่น

๗. ผู้มาละหมาด ควรอาบน้ำละหมาดที่บ้าน
๘. ผู้มาละหมาดทุกคน ต้องไม่มีการสัมผัสมือเพื่อสลาม หรือไม่สวมกอด
๙. ผู้มาละหมาดทุกคน ต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลในขณะที่อยู่ในบริเวณมัสยิด อย่างน้อย ๑-๒ เมตร
๑๐. ผู้มาละหมาด เมื่อปฏิบัติศาสนกิจเสร็จแล้ว ควรแยกย้ายกลับ โดยไม่มีการรวมกลุ่มพูดคุย หรือทำกิจกรรมอื่นๆ

๒. แนวทางการปฏิบัติตนในวันอีดิลฟิตรี

การเยี่ยมเยียนญาติ

๑. หลีกเลี่ยงการเยี่ยมเยียน ญาติ พี่น้องที่เป็นการรวมกลุ่ม หรือมีการรวมตัวจำนวนมาก
๒. ให้กล่าวสลาม การขออภัย(มาอัฟ) และต้องไม่มีการสัมผัสมือเพื่อสลาม หรือไม่สวมกอด
๓. จัดสถานที่ ที่มีการระบายอากาศในอาคารที่เหมาะสม และ ไม่ควรใช้เครื่องปรับอากาศในอาคาร
๔. งดกิจกรรมที่มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม เช่น รับประทานอาหารร่วมกัน ถ่ายรูปหมู่ กิจกรรมสันทนาการ ให้แก่เด็ก
๕. งดเลี้ยงอาหารที่บ้าน หากประสงค์ก็ให้จัดทำอาหารปรุงสุกและจัดใส่ภาชนะบรรจุภัณฑ์ที่ถูกต้องตามสุขลักษณะแล้วแจกจ่ายให้เพื่อนบ้านและญาติใกล้ชิดแทนการจัดเลี้ยงที่มีการรวมตัวกันเป็นหมู่คณะ
๖. ต้องใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า และต้องล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หรือเจลล้างมือแอลกอฮอล์ ทุกครั้ง และต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล ในการพบปะพูดคุย อย่างน้อย ๑-๒ เมตร
๗. ผู้สูงอายุ และเด็กเล็ก (๐ - ๕ ปี) ควรลดระยะเวลาในการอยู่รวมกัน และไม่ควรใช้เวลานานเกิน ๑๕ นาที

การจ่ายซากาตข้าวสารฟิตร และฟิตยะห์

๑. ให้เตรียมซากาตข้าวสารฟิตร และฟิตยะห์ที่เป็นบรรจุภัณฑ์ที่ปิดสนิทมอบให้กับมัสยิด เพื่อนำไปช่วยเหลือครอบครัวผู้ที่มีสิทธิรับซากาต หรือผู้ที่เดือดร้อน
๒. มัสยิด ไม่ควรจัดสถานที่และข้าวสารฟิตร และฟิตยะห์ สำหรับให้บุคคลที่ต้องการซื้อขายในลักษณะวนซ้ำข้าวสารเดิม แต่ควรจัดข้าวสารจำนวนที่เพียงพอกับสับบุรุษที่ต้องการมาซื้อ ซึ่งเป็นข้าวสารที่อยู่บรรจุภัณฑ์ที่ปิดสนิทเพื่อป้องกันการสัมผัสซ้ำจากหลาย ๆ คน
๓. ควรจัดระเบียบในการรับซากาตข้าวสารฟิตร และฟิตยะห์ที่ไม่มีการรวมตัวกัน โดยต้องใส่หน้ากากอนามัย หรือหน้ากากผ้า และต้องล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่หรือเจลล้างมือแอลกอฮอล์ ทุกครั้ง และต้องเว้นระยะห่างระหว่างบุคคล อย่างน้อย ๑-๒ เมตร หรือควรนำไปแจกตามบ้านครอบครัวผู้ที่มีสิทธิรับซากาต หรือผู้ที่เดือดร้อน

.....